

AVAINKYSYMYKSIÄ TYÖPERÄISESTÄ MAAHANMUUTOSTA**6/2022**

Esimiehet vastaavat siitä, että työpaikalla on sovittu pelisäännöistä. Kulttuuriin ja kielitaitoon liittyvät käytännöt edellyttävät samankaltaisia pelisääntökeskusteluja kuten esimerkiksi oman puhelimen käyttö, tupakkatauot tai pukeutuminen. Pelisäännöistä laaditaan kirjalliset ohjeet ja ne on oltava kaikkien saatavilla.

Kysymyksiä esitettäväksi työnantajalle ja työpaikan esihenkilöille tai vieraskieliselle työntekijälle itselleen:**Kysykää tulijoiden taustatiedoista:**

- Mihin työtehtäviin he tulevat?
- Keitä on tulossa ja milloin?
- Mikä on tulijoiden peruskoulutus?
- Mikä on tulijoiden kielitaidon taso ja miten se on varmistettu?
- Onko suunnitelmissa oppisopimuskoulutus lähihoitajaksi?
- Työskentelevätkö tulijat alkuun parin kanssa, kuinka pitkään?

Kysykää työnantajan vastuulle kuuluvasta perehdytyksestä, kielitaidon varmistamisesta ja jatkosuunnitelmista:

- Miten työnantaja on määritellyt kielitaidon tavoitetason yksikössä/asiakastyössä?
- Miten työnantaja huolehtii siitä, että kielitaito kehittyy edelleen tavoitetasolle?
- Mitkä ovat työnantajan suunnitelmat vieraskielisten sijoittumisesta eri tehtäviin? Hoiva-avustajuus, lähihoitajuus vai sairaanhoitajan laillistus Suomessa?
- Miten kielitaitoasia on päivitetty/kirjattu omavalvontasuunnitelmaan?
- Miten perehdytys järjestetään ja kuka perehdyttää?
- Millainen perehdytys suunnitelma on tehty?
- Varhaiskasvatus: Miten ryhmän lasten äidinkielen kehityksen tukeminen varmistetaan?

Kysykää, miten työnantaja tukee työyhteisöä ja työntekijöitä, kun työpaikalle tulee vieraskielisiä:

- Miten työyksikköä valmennetaan ja miten yksikön työntekijöitä tuetaan yksilö- ja yksikkötasolla?
- Pohtikaa yhdessä miten voitte auttaa, että vieraskielisen kielitaito kehittyy.
- Kiinnostukaa ja ottakaa selvää tulijoiden kulttuurista (esim. uskonnosta).
- Vaatikaa aikaa keskustelulle ja asioiden läpikäymiselle työajalla.

SUPER

- Pyytäkää työnantajalta työnohjausta.
- Jos huomaatte ylikuormitusta, ottakaa se heti puheeksi esimiehen kanssa.

Kysykää työnantajan lakisääteisistä velvollisuuksista:

- Omaohjelmien päivittäminen yhdessä henkilöstön kanssa
- Kirjaamiskäytännöt ja työntekijöiden oikeusturva
- Kirjaaminen ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistaminen
- Miten työturvallisuus varmistetaan, miten kuormitusta säädellään?
- Missä vaiheessa vieraskielinen työntekijä voidaan laskea mitoitukseen?

Mitä sinä voit tehdä: Ota mukaan ammattiliiton ja ammattiosaston toimintaan – suosittele SuPeria

- Kuvaili liiton merkitystä työssä, työpaikalla ja palkkauksen määräämisessä (TES) ja työttömyysturvasta.
- Suomessa on turvallista kuulua ammattiliittoon ja yleensä kuulutaan liittoon.
- Työpaikalla on useimmiten luottamusmiehen, alueen ammattiosasto ja liiton toimisto auttavat.
- Jos henkilö ei ole vielä liittynyt jäseneksi, suosittele SuPeria ja ota mukaan.
- Ulkomailla sairaanhoitajatutkinnon suorittaneet voidaan ottaa jäseneksi, jos ovat töissä sotekalalla.

”Jos haluat mennä nopeasti, mene yksin. Jos haluat mennä pitkälle, menkää yhdessä.”

- Afrikkalainen sananlasku